หัวข้อวิจัย : การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ
ผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ภัฏฐิญา สิริบวรพิพัฒน์
หน่วยงาน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวคิด ความเป็นมา ความหมาย ประเภท การได้มา ผลของการเป็นที่ดินของรัฐ และการสิ้นสุดซึ่งที่ดินของรัฐ (2) ศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายของไทยและต่างประเทศ (3) วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐ และแสวงหาแนวทางการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ (4) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในการปรับปรุงแก้ไขมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบุกรุกที่ดินของรัฐให้เหมาะสม

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร จากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความ รายงานการวิจัย ประมวลกฎหมาย คำพิพากษาของศาล วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอจากการจัดสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า การบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นปัญหาสำคัญของประเทศมาเป็นเวลานานแล้ว จึงควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ได้แก่ (1) กรณีการครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ควรแก้ไขไม่ให้ยกการครอบครองอยู่ก่อนขึ้นมากล่าวอ้างได้แม้ในระหว่างราษฎรด้วยกันก็ถือว่าเป็นการครอบครองโดยมิชอบทั้งสิ้น (2) ควรเพิ่มบทสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นการกระทำความผิดเช่นเดียวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องฉบับอื่น ๆ และควรแก้ไขบทกำหนดโทษในกฎหมายฉบับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีอัตราโทษอ้างอิงในมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (3) ควรบัญญัติความผิดและบทกำหนดโทษเป็นการเฉพาะสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปล่อยปละละเลยในการตรวจสอบและควบคุมดูแลที่ดินของรัฐ รวมทั้งกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้นสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด (4) ควรสนับสนุนให้ภาคประชาชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองและป้องกันที่ดินของรัฐ โดยให้ถือว่าประชาชนเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้รางวัลสำหรับผู้แจ้งข้อมูลหรือสินบนนำจับ รวมทั้งการแบ่งค่าธรรมเนียมและค่าปรับเป็นรายได้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น (5) ควรให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของ

SPU CHONBURI

แผ่นดินต่อเมื่อมีการส่งมอบที่ดินเรียบร้อยแล้ว (6) ควรกำหนดความผิดและบทลงโทษสำหรับการบุกรุกที่ดินและการโอนที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบไว้เป็นการเฉพาะในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และ(7) ควรกำหนดความผิดบุกรุกที่ดินของรัฐไม่ว่าจะมีลักษณะเป็นการค้าหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำสำคัญ : ที่ดินของรัฐ การบุกรุก การแก้ไขกฎหมาย

SPU CHONBURI

Research Title : An Amendment to the Law to Prevent Trespass on Public Lands
Name of Researcher : Associate Professor Phattiya Siribavornphiphat
Name of Institution : Faculty of Law, Sripatum University
Year of Publication : B.E. 2565

ABSTRACT

The research on the title "An Amendment to the Law to Prevent Trespass on Public Lands" has objectives to (1) study concepts, backgrounds, definitions, types, acquisition, legal results concerning public lands, and cease of public lands, (2) study legal measures relating to trespass on public lands through comparatively analyzing between Thai Laws and laws in some foreign countries, (3) analyze problems relating to the trespass to public lands and deliver efficient solutions, (4) propose a guideline to properly solve problems through legal amendments concerning trespass on public lands.

This research is a qualitative research conducted based on documentary research through textbooks, academic documents and articles, research reports, codes, judgements of the supreme court, theses, academic information from electronic resources and the internet and related legislations as well as information, opinions, and proposals accumulated from group seminars.

Findings from the research revealed that trespass on public lands has lengthy been an imperative problem, which was necessary to be solved through a legal amendment in following issues including, (1) for the illegal possession of public lands, it was suggested not to allow any inhabitant to claim a prior public land possessor against others in public land possession. Such possession was prescribed as an illegal possession, (2) legal assumption was required to add to the law to elaborate that such possession was against all legislations related to forest laws as well as correlated laws, and penalties found in such legislations needed to be amended to a corresponding rate and standard consistent with a current situation, (3) offences and penalties in the case that the public authority neglected in investigating and controlling public lands was crucial to be legislated. The penalty would increase if such public authority participated in such offences, (4) the public and locality were vital to be encouraged to join in preserving and safeguarding public lands. Subsequently, the public would be prescribed as an injured person according to the criminal procedural code. The reward and bribe were given away to any person who informed necessary information to such offences. Fee and fine from such offences would share and become local governmental revenues, (5) the royal decree was necessary to address the land

SPU CHONBURI

reform areas, resulting in revoking the public domain after the land was completely transferred, (6) the offences and penalties for the public land trespass and illegal land transfer within the land reform area for the agricultures was required to prescribe in the agricultural land reform law, and (7) offences of public land trespass, if any, for commercially purposes, were proposed to determine in the law and prescribed as predicate offences under the framework of the anti-money Laundering law.

Keywords : public lands, trespass, legal amendment

SPU CHONBURI